

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 19 grudnia 2023 r.
w sprawie zażalenia Prezesa Sądu Okręgowego w W. na postanowienie
prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. z dnia 30 marca 2022 r., w sprawie [...], o
odmowie wszczęcia dochodzenia,
wniosku Sądu Rejonowego w W. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu
sądowi równorzędnemu (sygn. akt III Kp 258/23),
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w S.**

UZASADNIENIE

We wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. wystosowanym przez Sąd Rejonowy w W.
wskazano, że niniejsza sprawa została zainicjowana zawiadomieniem o możliwości
popętnienia przestępstwa złożonym przez ówczesnego Prezesa Sądu Okręgowego
w W., P. S., a przedmiotowy środek zaskarżenia został złożony przez Wiceprezesa
Sądu Okręgowego w W., P. R. Aktualnie P. S. pełni funkcję Prezesa Sądu
Apelacyjnego w [...], a więc zgodnie z obowiązującymi przepisami sprawuje nadzór
administracyjny m.in. nad wnioskującym sądem.

Te okoliczności powodują, że ewentualne rozpoznanie zażalenia na decyzję
procesową prokuratora przez właściwy miejscowo Sąd mogłoby doprowadzić do

powstania wątpliwości co do bezstronności i obiektywizmu sędziów, a tym samym do zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości. W tej sytuacji zasadnym jest, zdaniem wnioskującego Sądu, przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, przy czym proponuje się przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Ł., jako Sądowi spoza apelacji [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w W. co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć należy, że korzystanie z właściwości delegacyjnej w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyjątkowo, jako odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez właściwy sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) w sytuacji, gdy zostanie wykazane przez sąd inicjujący to postępowanie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga takiego postąpienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., III KO 102/12, LEX nr 1231575*).

Sąd Rejonowy przedstawił uzasadniony powód, który przemawia za słusznością wniosku o przekazanie sprawy. Stanął on bowiem przed koniecznością rozpoznania odwołania Prezesa Sądu Okręgowego w W., a zatem miałby rozstrzygać o zasadności środka odwoławczego w sprawie zainicjowanej wcześniej przez Prezesa tego samego Sądu. Taka sytuacja mogłaby stwarzać przekonanie (nawet mylne), tak u samych bezpośrednio zainteresowanych sprawą, jak i w odbiorze społecznym, o braku wymaganych warunków do rozpoznania przedmiotowej sprawy w tym Sądzie w sposób obiektywny, to jest, dający gwarancję absolutnej bezstronności. Przykładowo przekonanie, że sprawa została rozpoznana nie na skutek obiektywnego osądu, lecz w wyniku wywarcia wpływu przez Prezesa tego Sądu. Trafnie również stwierdza, że budowanie takiego mylnego przekonania wpływa bardzo szkodliwie na wizerunek Sądów, na zaufanie obywateli do bezstronności i niezawisłości instytucji sądowych, co uderza w dobro wymiaru sprawiedliwości. Jest też niewątpliwie sprzeczne z zasadą *nemo iudex in causa sua*.

W tej sytuacji, dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za tym, aby doszło do rozpoznania sprawy przez inny Sąd Rejonowy. Będzie to mieć wpływ na bezstronność orzekania, a także wpłynie korzystnie na odbiór społeczny, że

przedmiotowe odwołanie w postępowaniu zażaleniowym zostanie rozpoznane w sposób właściwy, bezstronny i sprawiedliwy.

Wskazane powyżej okoliczności faktyczne uzasadniały zastosowanie instytucji właściwości delegacyjnej określonej w art. 37 k.p.k. i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w S.

Mając to wszystko na uwadze orzeczono jak w postanowieniu.

[ms]